
[2003-2-RE](#)

CAUSA 2003-2-RE

Número de registre: 139-2003. Recurs d'empara

AUTE DEL 9 DE MAIG DEL 2003

BOPA núm. 40, del 14 de maig del 2003

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional l'11 de març del 2003 per la representació processal del Sr. Anders Struve mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 23 de setembre del 2002, dictat pel Tribunal de Corts, i contra els autes del 8 de gener i del 13 de febrer del 2003, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, en el decurs de la causa TC-153-1/96, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a un procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència declarant la vulneració del dret a un procés degut i que anul·li els autes objecte de recurs "dictant un altre Aute en el que es digui que el Sr. Anders Struve té dret a la cancel·lació dels antecedents penals derivats de la condemna a un mes de presó condicional, a partir d'1 mes + 3 anys a comptar de la data del pronunciament de la Sentència del Tribunal de Corts del dia 7 d'abril de 1999, o subsidiàriament a partir d'1 mes + 3 anys a comptar de la data del pronunciament de la Sentència en grau d'apel·lació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 16 de novembre de 2001";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 28 de març del 2003;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Philippe Ardant;

Antecedents

Primer

El 7 d'abril de 1999, el Tribunal de Corts va condemnar el Sr. Anders Struve, com a autor d'un delictes major de lesions per imprudència de l'article 197 del Codi penal, a la pena d'un mes de

presó condicional, al pagament de les despeses processals causades i, en concepte de responsabilitat civil, a indemnitzar la víctima de les lesions.

Segon

El 16 de novembre del 2001, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs del Sr. Anders Struve i va modificar l'import de la indemnització.

Tercer

L'11 de setembre del 2002, la representació processal del Sr. Anders Struve va presentar un escrit davant el Tribunal de Corts mitjançant el qual demanava la cancel·lació dels seus antecedents penals, d'acord amb l'article 63.2 del Codi penal, que disposa que la persona condemnada podrà obtenir el benefici de la rehabilitació sempre que, entre altres condicions, hagi transcorregut el termini de tres anys per a les penes de presó per delictes majors culposos, delictes menors i qualsevol altra pena no privativa de llibertat.

Quart

Mitjançant aute del 23 de setembre del 2002, el Tribunal de Corts va denegar la petició del Sr. Anders Struve, ja que no havien transcorregut tres anys i la seva petició no reunia per tant "els requisits establerts segons l'article 63.2 del Codi Penal".

La representació processal del Sr. Anders Struve va presentar recurs d'apel·lació contra aquest aute i, el 8 de gener del 2003, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia el va desestimar per considerar que no reunia la condició establerta per l'article 63.2 del Codi penal, ja que no es compleix la pena fins que el termini de prova hagi expirat, en aquest cas, sis anys, que comencen a comptar a partir del dia en què la condemna esdevé definitiva (data de la resolució de la 2a instància).

Cinquè

El 24 de gener del 2003, la representació processal del Sr. Anders Struve va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que se li vulnerava el dret a una decisió fonamentada en dret i el dret a un procés degut i, subsidiàriament, demanava que el Tribunal Superior de Justícia apliqués l'article 54 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i sol·licités l'obertura d'un procés incidental d'inconstitucionalitat contra l'article 241 del Codi de procediment penal, modificat per l'article 214 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, sobre la condemna condicional simple, o el derogués.

Sisè

El 13 de febrer del 2003, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va estimar "Que la sentència de 8 de gener d'enguany s'ha pronunciat de manera precisa sobre el punt d'inici del termini previst per l'article 63.2 del Codi Penal", que la Sala Penal "únicament s'ha limitat a aplicar la Llei, concretament els articles 63 i 64 del CP i 214 del CPP i 261 CPP, que no deixen al jutge cap poder d'apreciació pel que respecta la verificació dels terminis imposats" i que "no té cap dubte quant a la conformitat d'aquests textos a la Constitució del Principat, fins i tot si les disposicions legals relatives a l'organització del Registre d'antecedents penals i les condicions de la cancel·lació d'antecedents mereixerien una reforma a semblança dels països veïns".

Per aquests motius, la Sala Penal va desestimar l'incident esmentat.

Setè

L'11 de març del 2003, la representació processal del Sr. Anders Struve va presentar un recurs d'empara contra l'aute del 23 de setembre del 2002, dictat pel Tribunal de Corts, i contra els autes del 8 de gener i del 13 de febrer del 2003, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, en el decurs de la causa TC-153-1/96.

En primer lloc, el recurrent manifesta que “en cap cas el període durant el qual una condemna a presó pot passar de l'estat de condicional a l'estat d'efectiu es pot considerar període durant el qual dura o permanece o persisteix la pena” i afegeix que “L'absurd i el greuge comparatiu és que havent el Sr. Struve sigut condemnat a una pena menor que la que li suposaria haver estat castigat amb una pena major, hagi de mantenir durant 9 anys la disminució dels seus drets constitucionals (en això consisteix la pena) a la llibertat i a l'honor”.

En segon lloc, aquesta part al·lega que pel fet que la Sala Penal afirmés que la remissió de la pena no seria efectiva fins al transcurs de sis anys a comptar de la sentència de 2a instància, “ha incorregut en la violació de la prohibició de “reformatio in peius””, ja que el Sr. Struve “per poder cancel·lar els seus antecedents penals, ha passat de tenir que esperar 1 any i mig segons la decisió del Tribunal de Corts (i el parer del Ministeri Fiscal), a 6 anys més segons la sentència d'aquesta Sala”. I, al parer d'aquesta part, la reformatio in peius constitueix una modalitat d'incongruència processal i, per tant, una vulneració del dret a un procés degut i a la tutela judicial efectiva.

En tercer lloc, la representació processal del recurrent manifesta que s'han vulnerat el principi in favorem i d'interpretació restrictiva de les normes penals, ja que el fet que el Codi de procediment penal estableixi “**la possibilitat, a discreció del Tribunal –i no l'obligació legal-** de revocar total o parcialment el benefici de la presó condicional, no pot en cap manera deixar en suspens, de forma aleatòria, el dret de tot condemnat a reintegrar-se dignament en la societat, mitjançant principalment la desaparició d'uns fets delictius que el temps transcorregut i el compliment de les penes ja els han esborrat òbviament de la memòria col·lectiva”. També afegeix que en aquest cas arribem “a la conclusió esgarrifant que, aplicant la teoria del Tribunal Superior de Justícia, serà sempre més favorable la reinserció d'un condemnat a presó ferma –per molt greu que sigui– a la de presó condicional”.

Per acabar, el recurrent sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència declarant la vulneració del dret a un procés degut i que anul·li els autes objecte de recurs “dictant un altre Aute en el que es digui que el Sr. Anders Struve té dret a la cancel·lació dels antecedents penals derivats de la condemna a un mes de presó condicional, a partir d'1 mes + 3 anys a comptar de la data del pronunciament de la Sentència del Tribunal de Corts del dia 7 d'abril de 1999, o subsidiàriament a partir d'1 mes + 3 anys a comptar de la data del pronunciament de la Sentència en grau d'apel·lació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 16 de novembre de 2001”.

Vuitè

El 28 de març del 2003, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe mitjançant el qual recorda, una vegada més, que el recurrent pretén convertir el recurs d'empara constitucional en una instància cassacional o una tercera instància i manifesta que “es desprèn de l'examen de les resolucions impugnades, que les mateixes es troben a bastament raonades, destacant-se especialment la resolució de la Sala Penal del Tribunal Superior de data 8 de gener del 2003 i l'Aute resolent

l'incident de nul·litat de 13 de febrer del 2003 on en els seus Fonaments de Dret s'exposa de manera expressa quins són els preceptes legals aplicables a les pretensions formulades per l'avui recurrent, sense que per tant les resolucions impugnades es puguin considerar arbitràries per poc fonamentades, motiu pel qual han de ser desestimades les seves”.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita, conformement a les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2003-2-RE per manca manifesta de contingut constitucional de la demanda.

Fonament jurídic únic

El litigi plantejat pel recurrent rau essencialment en determinar el punt de partida i l'abast del termini a partir del qual una persona condemnada penalment pot beneficiar-se de la rehabilitació judicial. Aquesta qüestió correspon exclusivament a la competència de la jurisdicció ordinària, la qual ha de pronunciar-se en relació amb l'aplicació i la interpretació de les normes de procediment establertes pel legislador. No correspon a aquest Tribunal Constitucional controlar la interpretació efectuada per la jurisdicció ordinària, en efecte, el seu paper -cal repetir-ho una vegada més?- no és el d'una instància de cassació o el d'una tercera instància.

En aquestes condicions, la vulneració del dret a un procés degut contingut a l'article 10 de la Constitució i al·legada pel recurrent no pot considerar-se establerta, atès que, a més, les decisions del 8 de gener i del 13 de febrer del 2003 de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia estan a bastament motivades i fonamentades en dret.

Per consegüent, el recurs d'empara presentat per la representació processal del Sr. Anders Struve ha de ser declarat inadmissible a tràmit per una falta manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2003-2-RE, interposat per la representació processal del Sr. Anders Struve contra l'aute del 23 de setembre del 2002, dictat pel Tribunal de Corts, i contra els autes del 8 de gener i del 13 de febrer del 2003, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del Sr. Anders Struve, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 9 de maig del 2003.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

Magistrat